

OTVORENA DIONICA KRAPINA – MACELJ AUTOCESTE ZAGREB – MACELJ

Prigodnom svečanošću, 29. svibnja 2007., na odmorištu Lepa Bukva premijer dr. Ivo Sanader pustio je u

Detalj dionice Krapina – Macelj na autocesti Zagreb – Macelj

promet 18,6 kilometara dugu dionicu Krapina - Macelj autoceste Zagreb – Macelj.

Gradnja jedne od građevinski najzahtjevnijih dionica autoceste trajala je 33 mjeseca i stajala 235 milijuna eura. Specifičnost je ove dionice, u čijem sklopu je u profilu poluautoceste 3,7 kilometara, to što je na njoj izgrađeno 6 tunela ukupne dužine 3500 metara i 9 vijadukata ukupne dužine 1995 metara, što je približno 32 posto od ukupne dužine dionice. Najzahtjevniji objekti bili su tunel Sveta tri kralja (1740 metara), vijadukt Puhi (214 metara) te čvor Đurmanec.

Autocesta Zagreb – Macelj izuzetno je važna prometnica jer je dio Phyrinskoga cestovnog pravca koji Hrvatsku povezuje s Europom. Finan-

cirana je prema modelu javno-privatnog partnerstva, a njome upravlja koncesijsko društvo u kojemu Republika Hrvatska ima 49 posto udjela, a 51 posto Phyrn Concession Holding, koji je zasebna jedinica austrijskog Strabaga. Koncesija je izdana na razdoblje od 28 godina.

DALEKOVOD d. d. DOBIO IZVEDBU DALEKOVODA TIRANA – PODGORICA

Zagrebačka tvrtka *Dalekovod d. d.* zabilježila je još jedan veliki poslovni uspjeh. Naime, u jakoj međunarodnoj konkurenciji dobila je 42 milijuna eura vrijedan posao izgradnje četiristokilovoltnog daklekovoda Tirana – Podgorica.

Nakon uspješno obavljenih pregovora o ugovornim odnosima između albanskog *Operatora prijenosnog sustava (KESH-OST)*, *Elektroprivrede Crne Gore* i *Dalekovoda*, krajem svibnja u zagrebačku je tvrtku došla pismena obavijest o prihvaćanju njihove ponude, dok će ugovor biti potpisan početkom srpnja.

POTPORA ZA RAZVOJ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva 28. je svibnja objavilo Javni natječaj za dodjelu potpora za razvoj i proizvodnju opreme za primjenu obnovljivih izvora energije (OIE).

Ukupna svota potpora bit će 5,75 milijuna kuna, a sredstva financijski osigurava spomenuto Ministarstvo. Potpore imaju za cilj poticanje razvoja i proizvodnje opreme za primjenu obnovljivih izvora energije (OIE), a dodjeljuju se za istraživanje i razvoj proizvoda, usvajanje i razvoj novih tehnologija, uvođenje sustava kvalitete i usavršavanje kadrova. Ministarstvo je u posljednje dvije godine dodijelilo više od 11 milijuna kuna poticaja. Rok za podnošenje prijave je 30 dana.

OTVORENA DIONICA VRBOVSKO-BOSILJEVO AUTOCESTE RIJEKA – ZAGREB

Tri mjeseca prije roka, ministar mora, turizma, prometa i razvitka Božidar Kalmeta otvorio je 15. lipnja 2007. godine 8,8 kilometara dugu dionicu Vrbovsko-Bosiljevo na autocesti Rijeka – Zagreb.

Ministar Kalmeta istaknuo je kako se otvaranjem ove dionice povećava sigurnost prometa, te najavio još dva projekta na autocesti Rijeka – Zagreb: čvor Novigrad i čvor Zdenčinu. Čvor Zdenčina trebao bi rasteretiti čvor Lučko, dok je čvor Novigrad od iznimne važnosti za Karlovac i autocestu zbog tranzita tereta i robe.

Od građevina na ovoj dionici svakako treba spomenuti tunel Veliki Glo-

žac (1139 metara), te vijadukte – Zečeve drage (915 metara) i Severinske drage (725 metara). Gradnja ove dionice stajala je 394 milijuna kuna, a do kraja 2008. dovršit će se puni profil na preostalim 44 kilometra poluautoceste.

PRIJEDLOG STRATEGIJE O PROMJENI KLIME

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva objavilo je na svojim web stranicama www.mzopu.hr prijedlog *Nacionalne strategije za provedbu okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime* (UNFCCC) i *Kyotskog protokola* u Republici Hrvatskoj s planom djelovanja.

Strategija se odnosi na mjere koje Hrvatska treba poduzeti radi smanjenja emisije stakleničkih plinova. Cilj je strategije obuzdati porast emisije stakleničkih plinova tako da u razdoblju od 2008. do 20→12. emisija bude barem 5 posto manja od emisije bazne godine. Ovim će Hrvatska ispuniti obveze Kyotskog protokola.

Strategija se temelji na primjeni obnovljivih izvora energije, izgradnji vjetroelektrana, upotrebi biomase i sunčeve energije. Od mjera energetske učinkovitosti osobito je značajno smanjiti toplinske gubitke grijanja postojećih i novih zgrada, povećati upotrebu štedne rasvjete i energetske učinkovitih kućanskih i uredskih uređaja, te poticati primjenu pasivnih i aktivnih sustava za iskorištavanje obnovljivih izvora energije.

Znatno smanjenje emisije treba ostvariti iskorištavanjem biorazgradivog otpada u energetske svrhe, termičkom obradom u komunalnim toplinama i cementnoj industriji.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost financira 233 projekta energetske učinkovitosti s 109.555.304,57 kuna.

U cestovnom prometu udio biogoriva do 2010. treba dosegnuti minimalnih 5,7 posto, a potrebno je znatno povećati iskorištavanje ukapljenog i prirodnog plina te poticati upotrebu vozila male potrošnje i bezmotorne oblike prijevoza. Među tehnološkim se procesima najviše može ostvariti smanjenjem emisije didušikova oksida u proizvodnji dušične kiseline i smanjenjem udjela klinkera u proizvodnji cementa.

Ocjenjuje se da su koristi koje donosi strategija veće od troškova za njezinu provedbu. Strategijom se smanjuje uvoz fosilnog goriva, a time i ovisnost gospodarstva o cijeni fosilnoga goriva, povećava sigurnost opskrbe energijom, nude nove poduzetničke mogućnosti i smanjuju emisije drugih štetnih tvari u atmosferu.

Financijska sredstva za provedbu strategije, što uključuje poticanje mjera, financiranje izgradnje institucionalnih kapaciteta i financiranje istraživanja, uvelike će se osigurati iz prihoda Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, poglavito iz naknade na emisiju CO₂. Strategija će biti uvrštena u Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka koji izrađuje Ministarstvo i trebao bi biti dovršen u jesen ove godine. Sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 178/04), Plan donosi Vlada na razdoblje od četiri godine.

ZABRANE RADOVA NA CESTAMA U TURISTIČKOJ SEZONI

Radi sigurnosti i nesmetanog toka prometa u turističkoj sezoni, a posebice na autocestama i državnim cestama u dane vikenda (petkom, subotom, nedjeljom), te uoči i na dane blagdana, poradi osiguranja što veće protočnosti i sigurnosti cestovnog prometa inspekcija cestovnog prometa i cesta Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka donijela je rješenje o privremenoj zabrani svih

radova na određenim dijelovima autocesta i državnih cesta za vrijeme trajanja turističke sezone od 15. lipnja do 16. rujna 2007.

I. Zabranjuje se trgovačkim društvima:

- HRVATSKE CESTE
- HRVATSKE AUTOCESTE
- AUTOCESTA ZAGREB – RIJEKA
- BINA – ISTRA
- AUTOCESTA ZAGREB – MACELJ

neposredno ili putem ugovorenih naručitelja radova obavljanje bilo kakvih radova, osim nužnih aktivnosti na redovnom održavanju, na sljedećim javnim cestama:

1. A 2 i D 1 Macelj – Zagreb
2. A 1, D 1 Zagreb-Karlovac-Bosiljevo-Mala Kapela-Gornja Ploča-Zadar-Dugopolje-Split
3. D 1 Karlovac-Gračac-Brnaze-Split
4. A 4 Goričan – Ivanja Reka
5. D 3 Rijeka-Pazin-Svet Vinčec
6. A 3 Bregana – Zagreb-Lipovac
7. A 6 Bosiljevo 2- Orehovica - Matulji
8. A 7 Rupa – Matulji
9. A 8 i D 303 Kanfanar - Rovinj
10. A 9 Buje – Vodnjan
11. D 6 Glina-Vojnić-Krnjak
12. D 9 GP Metković-Opuzen
13. D 8 Pasjak-Šapjane-Rijeka-Zadar-Split-Dubrovnik
14. D 8 spojna cesta prema čvoru Šibenik, područje čvora Dubrava – Ražine
15. D 23 Josipdol-Žuta Lokva-Senj
16. D 25 Korenica-Bunić-Lički Osik-Karlobag
17. D 27 Gračac-Obrovac-Benkovac-Stankovci-D8

- 18. D 30 Zagreb-Petrinja-Hrv. Kostajnica
- 19. D 36 A3 (Popovača)-Sisak
- 20. D 37 Sisak-Petrinja-Glina
- 21. D 39 GP Kamensko - Aržano - Cista Provo - Zadvarje- D8
- 22. D 50 Žuta Lokva – Otočac – Lički Osik – Gospić – Gračac
- 23. D 62 Dugopolje – Bisko- Trnbusi – D39
- 24. na svim državnim cestama koje vode do trajektnih luka i pristaništa.

II. Radovi na cestama iz točke I. koji se obavljaju u dane osim vikenda, za vikenda te uoči i na dane blagdana moraju se obustaviti, a ceste obilježiti potrebitom prometnom signalizacijom i osigurati nesmetano dvosmjerno prometovanje u punom profilu ceste te osigurati odgovarajuću propusnost.

III. Iznimno od zabrane iz točke I. i II. radi potrebe dovršenja započetih radova na izgradnji i rekonstrukciji javnih cesta dopuštaju se radovi:

Poduzeću *Hrvatske ceste* na sljedećim cestama:

- D 30 Vukovina – Lekenik (za cijelu turističku sezonu)
- D 8 Pasjak – Rupa (do 20. lipnja)
- D 8 Zaton – Doli – Orašac (do 30. lipnja)
- D 50 Otočac – Špilnik (do 12. srpnja)

Poduzeću *Hrvatske autoceste* na sljedećim cestama:

- u sklopu autoceste A 3 Bregana – Zagreb – Lipovac:
- Buzin-Ivanja Reka (za cijelu turističku sezonu)
- Ivanja Reka – Ivanić Grad (za cijelu turističku sezonu)

- Ivanić Grad – Popovača (za cijelu turističku sezonu)
- Ivanić Grad – Popovača (do 1. srpnja)
- Buzin – Ivanja Reka – Kutina (do 30. lipnja)
- Popovača – Kutina (za cijelu turističku sezonu)
- Kutina – Novska (za cijelu turističku sezonu)
- Kutina – Novska, sanacija nadvožnjaka preko ceste i željezničke pruge
- Novska sjever (do kraja srpnja)
- Ivanja Reka – Slavonski Brod (za cijelu turističku sezonu)
- Slavonski Brod – Oprisavci (za cijelu turističku sezonu)
- Slavonski Brod – Velika Kapanica (za cijelu turističku sezonu)
- Županja – Spačva (do 30. lipnja)

u sklopu izgradnje autoceste A 1 Zagreb- Split (transport materijala tijekom cijele turističke sezone)

- D 8 u gradu Ploče, zbog izgradnje čvora Čeveljuša
- D 62 Šestanovac –Vrgorac
- D 413 u gradu Ploče
- D 513 Mali Prolog – Ploče (D 8)

u sklopu izgradnje autoceste A 5 Beli Manastir - Osijek – Svilaj (prijevoz materijala tijekom cijele turističke sezone)

- D 7 Velika Kapanica – Đakovo
- D 2 obilaznica Osijek – Bizovac

u sklopu izgradnje autoceste A11 Zagreb-Sisak za cijelu turističku sezonu

- D 30 Buzin – Velika Mlaka
- A 11

Poduzeću *Autocesta Zagreb-Macelj* na sljedećim cestama:

- A 2 most preko rijeke Save, istočni kolnik autoceste Zagreb-Macelj (za cijelu turističku sezonu)

- II. faza na spoju autoceste s državnim cestom D 1 kod graničnog prijelaza (do 5. srpnja)

Poduzeću *Autocesta Rijeka-Zagreb* na cesti:

- radovi na zaustavnoj traci kod ulaza i izlaza na PUO Desinec-Jug (do 13.7.).

ČLANOVI CROATIA CEMENTA POTPISALI IZJAVU O ODRŽIVOM RAZVOJU

Članovi *Croatia Cementa* – Udruženja hrvatskih tvornica cementa koje čine tvrtke *CEMEX – Dalmacijacement*, *Holcim* (Hrvatska) i *Našicecement – NEXE* grupa, 21. svibnja 2007. potpisali su *Izjavu o održivom razvoju*. Na taj način članovi Udruženja obvezuju se poslovati sukladno osnovnim načelima održivog razvoja, s posebnim naglaskom na područja definirana od strane svjetske Inicijative cementne industrije za održivi razvoj u suradnji sa Svjetskim poslovnim savjetom za održivi razvoj. Time hrvatske tvornice cementa naglašavaju svoj doprinos zaštiti klime, odgovornom iskorištavanju energije i sirovina, smanjenju emisija plinova, povećanju zdravlja i sigurnosti na radu, očuvanju biološke raznolikosti, suradnji s lokalnom zajednicom te razvoju društveno odgovornog poslovanja.

Članice Udruženja iskazale su želju i potrebu za prilagođavanjem zapadnim standardima radi odgovornog ponašanja prema okolišu. Time su pokazale spremnost za ispunjavanje svih uvjeta koji će se od njih u budućnosti tražiti, te mogu mirno čekati ulazak Hrvatske u Europsku uniju, izjavio je na svečanosti otvorenja direktor *Croatia Cementa* Siniša Županić. Izjavu o održivom razvoju potpisali su predsjednici Uprava tvornica cementa: Juan Carlos Rincon Restrepo iz *CEMEX – Dalmacijacementa*, Albert Szabo iz *Holcima*

(Hrvatska), te Oto Ostović iz *Našiceciment – NEXE grupe*.

Na svečanosti je predstavljena i studija „Hrvatska industrija cementa i klimatske promjene“, koju je na zahtjev *Croatia Cementa*, izradio Institut za energetiku i zaštitu okoliša iz Zagreba, tvrtka *EKONERG*. Studija je inicirana potrebom za dubinskom analizom trenutačne pozicije i daljnjih mogućnosti razvoja cementne industrije te utvrđivanjem aktualne razine emisija stakleničkih plinova i stvarnog potencijala za njihovo smanjivanje.

Studija je samo početni dio procesa prilagođavanja zapadnim standardima i rada u skladu s Kyotskim protokolom koji je Hrvatski sabor ratificirao 27. travnja 2007.

Glavni je cilj studije objektivna procjena mogućnosti da se provedbom mjera smanji emisija plina CO₂, a da se pritom ne dovede u pitanje konkurentna sposobnost hrvatske industrije cementa. Kako bi znanje dobi

veno u studiji bilo iskorišteno za konkretnu akciju, za svaku tvornicu cementa pripremljen je poseban program mjera za smanjenje emisija CO₂. Tvornice cementa će svake dvije godine javnosti podnositi izvješće o rezultatima obveza koje su preuzeli potpisujući povelju o održivom razvoju te o akcijama koje su provedene kako bi se smanjio utjecaj plinova na okoliš.

Dobivenim rezultatima u studiji se predlažu tri osnovne mjere za smanjenje emisije ugljičnog dioksida:

1. *Smanjenje proizvodnje osnovnog sastojka u proizvodnji cementa odnosno klinkera*

Polovica emisije CO₂ nastaje iz kemijskog procesa u kojem nastaje klinker. Njegovo smanjenje u proizvodnji cementa uvjetovano je potrebama tržišta, na kojem je cement s najvišom razinom klinkera još uvijek najtraženiji. Razlog tomu jest, osim u kvaliteti, što je u domaćih kupaca još

uvijek nedovoljno razvijena svijest o ekološkoj prednosti cementa s manjom količinom klinkera.

2. *Povećanje energetske efikasnosti procesa proizvodnje klinkera*

Smanjenjem potrošnje energije smanjuje se količina emisije CO₂.

3. *Uvesti iskorištavanje alternativnih goriva biološkog podrijetla kao zamjenu fosilnim gorivima.*

Usporedbe radi, hrvatske tvornice cementa iskorištavaju svega 2 posto alternativnih goriva, za razliku od europskih gdje se ta brojka penje i do 18 posto. Struktura utroška ostalih goriva približno je ista kao u zemljama EU.

Dosadašnji rad na poboljšanju uvjeta u hrvatskim tvornicama cementa ovom je Izjavom dao potvrdu da ćemo na daljnjim nastojanjima raditi sustavno i s jednim zajedničkim ciljem, a to je trajna politika održivog razvoja.

A.Vlahović